

Čtvrtek, 28. listopadu 2019

P9_TA(2019)0077

Situace v Bolívii**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 28. listopadu 2019 o situaci v Bolívii (2019/2896(RSP))**

(2021/C 232/05)

Evropský parlament,

- s ohledem na prohlášení, které dne 22. října 2019 vydala místopředsdkyně Komise, vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku o volebním procesu v Bolívii, a na její prohlášení ze dne 15. listopadu 2019 o situaci v Bolívii,
 - s ohledem na prohlášení volební pozorovatelské mise Organizace amerických států (OAS) ze dne 21. října 2019,
 - s ohledem na zprávu skupiny auditorů organizace OAS ze dne 10. listopadu 2019 o volebním procesu v Bolívii,
 - s ohledem na prohlášení vysoké komisařky OSN pro lidská práva Michelle Bacheletové ze dne 16. listopadu 2019,
 - s ohledem na ústavní referendum, které se v Bolívii konalo dne 21. února 2016,
 - s ohledem na svá předchozí usnesení o situaci v Bolívii,
 - s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv,
 - s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech,
 - s ohledem na poslední tiskové zprávy, které o Bolívii vydala Meziamerická komise pro lidská práva, zejména na zprávy ze dne 23. října, 12. listopadu a 19. listopadu 2019,
 - s ohledem na bolivijskou ústavu,
 - s ohledem na čl. 132 odst. 2 a 4 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že se dne 20. října 2019 v Bolívii konaly prezidentské a parlamentní volby, které se uskutečnily ve velmi polarizovaném prostředí z toho důvodu, že se k osobě prezidenta Moralese váže rozporuplné hodnocení, a také proto, že přijetí jeho kandidatury na funkci prezidenta provázejí kontroverze;
- B. vzhledem k tomu, že poté, co Evo Morales v roce 2016 prohrál referendum o změně bolivijské ústavy, kandidoval se souhlasem ústavního soudu na funkci prezidenta počtvrté, což jasně ukazuje na nedostatečnou nezávislost soudní moci v Bolívii;
- C. vzhledem k tomu, že v době, kdy bylo v systému pro rychlý a bezpečný přenos předběžných výsledků (TREP) sečteno více než 80 % hlasů, ukončil nejvyšší volební soud zveřejňování předběžných výsledků; vzhledem k tomu, že v tuto chvíli výsledky jasně naznačovaly, že by mělo proběhnout druhé kolo voleb; vzhledem k tomu, že o 24 hodin později nejvyšší volební soud předložil údaje, které vykazovaly nevysvětlitelnou změnu tendence, drastickým způsobem změnil výsledky voleb a vedly ke ztrátě důvěry ve volební proces, jak uvedla organizace OAS; vzhledem k tomu, že ústavní soud vyloučil možnost uspořádat druhé kolo hlasování na základě toho, že bylo dosaženo požadovaného procentního rozdílu mezi dvěma nejúspěšnějšími kandidáty ve výši 10 %;
- D. vzhledem k tomu, že kroky nejvyššího volebního soudu podnítily nesouhlas a podezření z podvodu jak mezi podporovateli opozičních kandidátů, tak u vnitrostátních a mezinárodních pozorovatelů a u většiny mezinárodního společenství;
- E. vzhledem k tomu, že prezident Morales se veřejně prohlásil za vítěze voleb ještě předtím, než byly oficiální výsledky předány a veřejně oznámeny;

Čtvrtek, 28. listopadu 2019

- F. vzhledem k tomu, že v prohlášeních organizace OAS, EU a mezinárodního společenství je vyjádřeno hluboké znepokojení nad neodůvodněným přerušením sčítání hlasů, které by mohlo naznačovat zaujatost pozorovatelů z volební komise; vzhledem k tomu, že doporučení domácích a mezinárodních zúčastněných stran spočívalo v uspořádání druhého kola voleb jakožto způsobu, jak se dostat z politické krize;
- G. vzhledem k tomu, že nečekané přerušení sčítání hlasů spolu s tím, že se prezident Morales prohlásil vítězem voleb, vedlo k rozsáhlým protestům a k mobilizaci ze strany příznivců opozice, ale také příznivců samotného prezidenta Moralese; vzhledem k tomu, že tyto demonstrace vyvolaly u celého mezinárodního společenství hluboké znepokojení, přičemž při nich bylo zabito nejméně 32 osob, stovky dalších byly zraněny a více než 600 osob bylo zatčeno; vzhledem k tomu, že se země potýkala s nedostatkem potravin a paliva, což má v důsledku silničních blokad ze strany příznivců prezidenta Moralese závažné důsledky pro civilní obyvatelstvo; vzhledem k obavám z násilí, údajně zbytečnému a nadměrnému používání síly bezpečnostními složkami a tříštění společnosti;
- H. vzhledem k tomu, že orgán pověřený řízením voleb rozhodně nebyl důvěryhodný a že se jeden z jeho členů v průběhu sčítání hlasů vzdal funkce; vzhledem k tomu, že opozice neuznala výsledek voleb, které proběhly za těchto podmínek, a odsoudila volební podvody, k nimž údajně mělo dojít;
- I. vzhledem k tomu, že EU do země nevyslala plnohodnotnou volební pozorovatelskou misi, ale zastupoval ji jen malý technický tým skládající se ze tří nižších úředníků;
- J. vzhledem k tomu, že za účelem obnovení důvěry vláda i orgány pro volební dohled souhlasily s provedením závazného technického auditu ze strany profesionálního týmu pracovníků organizace OAS; vzhledem k tomu, že tento audit podpořil i generální tajemník OSN;
- K. vzhledem k tomu, že organizace OAS, jejíž audit provedený 10. listopadu 2019 odhalil závažné nesrovnalosti a manipulace během voleb, vyzvala ke zrušení výsledků voleb a doporučila uspořádat nové hlasování, které by mělo proběhnout za přítomnosti nových volebních orgánů, aby byla zajištěna důvěryhodnost voleb;
- L. vzhledem k tomu, že po zveřejnění auditní zprávy organizace OAS dne 10. listopadu 2019, která obsahovala výzvu ke zneplatnění voleb a k jejich opakování, odstoupilo mnoho vysoce postavených státních úředníků, včetně prezidenta a viceprezidenta, předsedy senátu a představitelů volebního orgánu; vzhledem k tomu, že Evo Morales a někteří další členové jeho vlády museli odstoupit a opustit jak zemi, tak i svou funkci; vzhledem k tomu, že vedoucí příslušníci ozbrojených složek vyzvali bývalého prezidenta Eva Moralese k odstoupení; vzhledem k tomu, že armáda i policie by se měly zdržet ovlivňování politických procesů a měly by podléhat civilnímu řízení;
- M. vzhledem k tomu, že Jeanine Áñezová podepsala kontroverzní nařízení, které chrání ozbrojené síly před stíháním za činy spáchané při obnově veřejného pořádku;
- N. vzhledem k tomu, že v důsledku těchto rezignací převzala 2. viceprezidentka Jeanine Áñezová prozatímně prezidentský úřad, aby urychleně vyhlásila nové prezidentské volby, což je jediný demokratický a ústavní způsob, jak stávající krizi vyřešit;
- O. vzhledem k tomu, že dolní i horní komora bolivijského parlamentu jednomyslně schválily dne 23. listopadu 2019 zákon, který vytváří prostor pro nové prezidentské volby a který prozatímní prezidentka Áñezová následně podepsala; vzhledem k tomu, že tento schválený zákon znemožňuje opětovně kandidovat osobám, které úřad prezidenta vykonávaly během dvou po sobě následujících funkčních období, čímž je kandidatura Eva Moralese znemožněna;
1. vítá skutečnost, že obě komory parlamentu schválily opatření pro přípravu příštích prezidentských voleb, je však přesvědčen, že co nejrychlejší konání nových voleb je předpokladem k opětovné stabilizaci situace v Bolívii, a podporuje proto jmenování nového nezávislého volebního soudu s cílem zaručit transparentnost voleb; vyzývá prozatímní orgány, aby přijaly odpovědnost za důvěryhodnost tohoto procesu tím, že uspořádají řádné a inkluzivní volby, v nichž budou mít všichni političtí aktéři příležitost soutěžit spolu o přízeň voličů v souladu s bolivijským právem a ústavním pořádkem;
 2. odsuzuje nedostatečnou transparentnost a důvěryhodnost bolivijských orgánů a jejich pokus o volební podvod, čímž bylo porušeno právo bolivijských občanů svobodně a demokraticky si zvolit svého prezidenta; je toho názoru, že tento pokus představuje závažný trestný čin; připomíná, že podle bolivijských právních předpisů musí být volby zneplatněny a jednotlivci a organizace, kteří byli zapojeni do takovéhoho protiprávního postupu, musí být automaticky vyloučeni z volebních orgánů;

Čtvrtek, 28. listopadu 2019

3. důrazně odmítá násilí a ničení majetku, které následovalo po volbách dne 20. října 2019, vyjadřuje upřímnou soustrast všem rodinným příslušníkům obětí a žádá, aby byly odpovědné osoby pohnány k odpovědnosti;
 4. vyjadřuje plnou podporu a uznání práci volebních pozorovatelů organizace OAS, kteří v Bolívii působili za extrémně náročných podmínek;
 5. vítá rozhodnutí stáhnout armádní jednotky z oblastí, kde probíhají protesty, a zrušit zákon, jenž těmto jednotkám poskytuje široký prostor pro použití síly; vyzývá bezpečnostní složky, aby při zajišťování bezpečnosti a udržování veřejného pořádku postupovaly přiměřeně a zdrženlivě; vyzývá k urychlenému, nestrannému, transparentnímu a důkladnému prošetření případů použití násilí a k tomu, aby byly odpovědné osoby pohnány k odpovědnosti;
 6. vyzývá nové prozatímní orgány, aby učinily veškerá nezbytná opatření s cílem změnit situaci a obnovit důvěru veřejnosti a aby jako svůj hlavní úkol uspořádaly volební proces; vyzývá k navázání dialogu s cílem neprodleně uspořádat nové demokratické, inkluzivní, transparentní a spravedlivé volby, na něž bude dohlížet volební orgán v novém složení, neboť se jedná o cestu z nynější krize, přičemž se musí zabránit politické odplatě; vyzývá dočasnou vládu, aby nečinila žádná radikální opatření, která by mohla zhoršit situaci;
 7. vítá úlohu prostředníka, kterou zastává EU a katolická církev, čímž přispívají k dosažení dohody mezi zúčastněnými stranami na uspořádání svobodných, inkluzivních a transparentních voleb v určeném časovém rámci a v souladu s bolivijskou ústavou;
 8. znovu poukazuje na to, že základními právy a zásadními pilíři demokracie a právního státu je nezávislost soudnictví, politický pluralismus, svoboda shromažďování a projevu všech Bolivijsců, včetně původních zemědělských národů;
 9. žádá, aby se nový volební proces odehrál za přítomnosti důvěryhodných a transparentních mezinárodních pozorovatelů, kteří se budou moci volně pohybovat a jednat a sdílet poznatky ze svého nezávislého pozorování;
 10. prohlašuje, že je připraven podpořit takový volební proces a vyzývá místopředsedkyni Komise, vysokou představitelku, aby do země vyslala plnohodnotnou volební pozorovatelskou misi EU;
 11. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, bolivijské vládě, Andskému parlamentu a Parlamentnímu shromáždění EU-Latinská Amerika.
-